

НОВІ ІНТЕГРАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Криза освіти в Україні розгорнулася на фоні глобальної кризи освіти та під потужним впливом загальної кризи нашої держави, всієї її соціально-економічної та суспільно-політичної системи.

Головне завдання вищої освіти – не сформувати людину за заданими зразками, а допомогти в самореалізації, в розкритті і розвитку особистісного потенціалу, в прийнятті та освоєнні власної волі й відповідальності за життєві вибори.

Соціально-економічні та виробничо-технічні зміни, що відбуваються у світі, висувають нові вимоги до підготовки кадрів.

Встановлення тісного взаємозв'язку між системою вищої освіти й виробничою сферою є сьогодні однією із найбільш гострих та актуальних проблем. У зв'язку з цим з'являється необхідність навчання студентів в умовах підприємства (замовника кадрів), тобто роботодавець визначає – чого вчити, навчальні заклади – як навчати.

У традиційній системі освіти існували шефські зв'язки з базовими підприємствами. Стабільне, стале знання можна було передавати студенту. Засвоєння професії було підпорядковано логіці вивчення наукових дисциплін в навчальному процесі. Система освіти була орієнтована на продукти науки та виробництва, що подані у формі знання (інформації), техніки й технології. Функціями освітнього процесу були навчання, виховання і розвиток майбутнього спеціаліста за допомогою засвоєння різних видів професійної діяльності. Про розвиток самих видів професійної діяльності й, тим самим, розвиток виробництва мова не йшла.

В теперішній час, коли особистісний фактор починає відігравати в економіці визначальну роль, виникає необхідність засвоєння знання як способу самоідентифікації та самосвідомості працівника, як засобу розвитку не тільки студента, а і виробництва. Для формування компетентного спеціаліста вимагається використати потенціал, який закладено в таких нових формах інтеграції системи «освіта-наука-виробництво», як дуальна цільова професійна підготовка спеціалістів, освітні кластери, навчально-наукові-виробничі комплекси та ін.

Взаємозв'язки між навчальним закладом і підприємством дозволяють: звести до мінімуму час адаптації випускника на робочому місці; забезпечити мобільність спеціалістів при засвоєнні та розробці принципово нових технологій, прискорене зростання професійної майстерності випускників; підготувати пропозиції з удосконалення змісту і процесу підготовки спеціалістів; забезпечити ефективний зворотній зв'язок підприємства з навчальним закладом; забезпечити незалежну оцінку якості підготовки спеціалістів.

Досвід розвитку нових форм інтеграції дозволяє говорити про переорієнтацію системи «освіта-виробництво» на формування компетентності спеціаліста, розвиток його професійно значущих особистісних якостей.

Метою будь-якого підприємства, разом з отриманням прибутку, є наявність високопрофесійних кадрів, а метою навчального закладу – підготовка затребуваних спеціалістів. Це дозволяє вибудовувати навчальний процес «від результату», долаючи тим самим традиційну когнітивну орієнтованість освіти.

Таким чином, нові форми інтеграції системи «освіта-наука-виробництво» дозволяють здійснити реальну взаємодію вищої професійної освіти та виробництва, а також виступають найважливішим фактором розвитку підготовки компетентного, конкурентоспроможного і затребуваного виробництвом спеціаліста.

М. В. Бормотова

ЩОДО ДОЦІЛЬНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТЕСТІВ В ПРОЦЕСІ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Важко переоцінити важливість забезпечення високої якості освіти для подальшого багатоаспектного економічного, інтелектуального, гуманітарного розвитку українського суспільства. Якість освіти – питання актуальне не тільки для України. Так, у Європейському Союзі створена спеціальна комісія щодо академічної оцінки якості освіти, створена й спеціальна інформаційна мережа European Association for Quality Assurance in Higher Education (європейська асоціація гарантування якості вищої освіти). Україна завжди пишалася своїм інтелектуальним та науковим потенціалом. Але останнім часом велика кількість спеціалістів виїхала за кордон. На хвилі нововведень, впровадження болонського досвіду та відмови від традиційної системи освіти потрібно докласти зусиль для збереження того, що саме в старій системі освіти робило наших фахівців висококваліфікованими. Необхідно не відмовлятися від старої системи, а глибоко вивчати свій власний досвід, щоб створити дійсно якісну нову систему освіти.

Проблема ефективної організації контролю під час навчання є однією з найактуальніших. За останні роки широкого використання набуло тестування як одна із форм перевірки засвоєння навчального матеріалу. Термін „тестування” (від англійського слова testing – випробування) уперше використав Дж. Фішер для перевірки рівня знань, умінь та навичок учнів за допомогою оригінальних спеціальних книг (scale books), які з’явилися 1864 р. у Великобританії. Аналіз історичного розвитку тестології засвідчує, що ця галузь набула широкого розвитку в США й у розвинених